

Aan de gemeenteraad Groningen. Reactie op de Nota Zandwegen. Noordlaren, 6 februari 2024

Ik ben Ingrid Schenk en woon zo'n 33 jaar aan de Duinweg, een zandweg.

Het weer, het seizoen, het gebruik en het onderhoud, allemaal hebben ze invloed op een zandweg. Dat maakt dat een zandweg leeft. Het vergt ervaring en kennis om er goed mee om te gaan. De uitvoerende medewerkers en aanwonenden weten dat als geen ander. Maar hoe is dat voor leidinggevenden? Mijn verbazing over het onderhoud en beheer van afgelopen jaren is groot.

Voordat ik daarover begin: eerst even over onderhoud. Het basisprincipe voor het onderhoud van zandwegen is: in de zomer ploegen en bol maken. Daarna kan de bovenlaag van de zandwegen weer verharderen, verkitten noem ik het maar. Dat bolmaken is noodzakelijk voor de afwatering. Daarom is het ook van belang dat bermen lager liggen of gootjes hebben. En in de winter moet het onderhoud beperkt zijn. Dat weten we uit ervaring en is te lezen in nota's van alle gemeenten die te maken hebben met onderhoud van zandwegen, de Veluwe, in Drenthe, de Achterhoek en in Brabant. Als het dus langdurig regent in de winter of na een vorstperiode is het pappen en nathouden. En dan is het aan beide kanten, aanwonenden en de gemeente, een kwestie van geven en nemen. Daarentegen moeten oude eswegen, zoals de Onneresweg en Oude Schoolweg, juist niet worden geploegd en bolgemaakt. Dat komt omdat zandwegen en landerijen in elkaar overlopen. Voor die zandwegen is wat egaliseren en gaten opvullen voldoende.

Wat me afgelopen vijf jaar opviel was het volgende:

. In 2019, 2020 en 2021 werden een aantal, lang niet alle, zandwegen geploegd maar niet bolgemaakt. Er scheen daarvoor geen materieel beschikbaar te zijn. Dit had tot gevolg dat in regenperiodes de zandwegen blubberwegen werden. Je zakte dan diep weg in het zand.

. Eind 2020 werd op alle zandwegen een dikke laag zand van zo'n 20 tot 30 cm gestort. Zonder bolling, vlak dus, in het verkeerde seizoen en met veel te veel en te fijn zand. Toen het langdurig begon te regenen waren de zandwegen nauwelijks begaanbaar en liep er veel zand in de sloten die net door Waterschap waren geschoond. En toen het een periode droog was en het ging stormen woei veel zand van de weg in bermen, tuinen en op boerenland. Nooit eerder waren zandwegen zo breed.

. In mei 2022 bij de afsluiting van de Hoge Hereweg wegens spoorwerkzaamheden, werd het zuidelijke deel van de Onneresweg geploegd of gewoeld tot iets voorbij het Tranendal. Nog steeds is een gedeelte van dat stuk esweg onbegaanbaar voor fietsers. De noordkant van de Onneresweg was al verknald in 2020/2021.

. Jaarlijks worden de bermen tussen de bomen met een enorme machine gemaaid. Niet in verhouding tot het kleinschalige kwetsbare landschap. Daarbij worden vaak de stammen van de bomen en ook het schelpenfietspad beschadigd. En niet te begrijpen, bij dat maaien worden tegelijkertijd de graszoden iets omhoog gebracht.

. In 2023 werden met asfaltgranulaat gaten van enkele zandwegen opgevuld. Zelfs is met dat materiaal een berm gemaakt langs het fietspad naar het nieuwe pontje. In een natuurgebied dus.

. Verleden week werden de kuilen van de Duinweg opgevuld en de weg opgehoogd met bergen zand, boven op de harde verkitten laag. Daarmee hanteerde Stadsbeheer het principe: als het volk mort, dan zand erover.

Wat opvalt is dat Stadsbeheer maar wat doet met de zandwegen en de bermen. En dat wat ze doet niet in verhouding is met het kleinschalige kwetsbare landschap. En dat roept wantrouwen en boosheid op. Dat wordt versterkt door in de Nota Zandwegen te moeten lezen dat het onderhoud van zandwegen aan Stadsbeheer is en dat aanwonenden het moeten doen met een meldpunt en een online enquête. Dat betekent dat aanwonenden nauwelijks inbreng hebben en dat een aanspreekbare regisseur met bevoegdheden ontbreekt. Communiceren is iets dat wederzijds is. Sowieso valt me op dat de gemeente Groningen sterk gericht is op eenzijdige communiceren. Dat is te zien aan de wekelijkse Nieuwsbrief Haren en de Gezinsbode. Volledig gericht op zenden, zenden of zenden. En op geregistreerde momenten mag een burger wat zeggen. Ik vraag aan jullie als verantwoordelijken voor het gemeentebestuur: zorg dat voor het landelijk gebied wederzijdse communicatie uitgangspunt is. De pers zoeken om gehoord te worden lijkt me niet de goede weg.